МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОДА

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ НАУК: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВИКЛИКИ

Матеріали VI Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції

7 квітня 2023 року

МИКОЛАЇВ

2023

УДК 1: 3: 001

А 28,9

Наукові редактори: Філатова О. С., д-р філол. наук, професор

Щербак О. В., канд. філол. наук, доцент

Редакційна колегія: Гінкевич О. В., канд. пед. наук, доцент;

Гузенко С. В., канд. філол. наук, доцент;

Мухіна Л. М., канд. психол. наук, доцент;

Патлайчук О. В., канд. філос. наук, доцет;

Федоренко М. О., канд. іст. наук, доцент;

Шаповалова І. В., канд. філос. наук, доцент.

Затверджено Науково-методичною комісією ННГІ

Протокол №8 від 14.04.2023

А 28,9 **Актуальні проблеми соціально-гуманітарних наук: перспективи та виклики:** матеріали VI Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції. 7 квітня 2023 року. Миколаїв : НУК ім. адм. Макарова, 2023. 692 с.

У матеріалах конференції подається комплексний аналіз актуальних проблем соціально-гуманітарних наук. Зокрема розглядаються психолого-педагогічні проблеми становлення особистості, осмислюються трансформації та перспективи сучасного соціального і політичного процесу; визначається специфіка дискурсу історії та розвитку регіональних медіа.

Матеріали конференції стануть у пригоді дослідникам соціально-гуманітарних наук, магістрантам, студентам.

УДК 1: 3: 001

© Національний університет кораблебудуванняімені адмірала Макарова, 2023

Джерела і література

1. Столяренко О. Б. Психологія особистості. Навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 280 с.
2. Адлер А. Виховання дітей. Взаємодія статей. Київ: Фенікс, 1998. 448 с.

Kuzmenko S.V.
student majoring in 053 Psychology
National University of Shipbuilding after Admiral Makarov
Ukraine, Mykolaiv
svetlanakyzmenko2001@gmail.com

Chuhueva I.I.
Candidate of Psychologikal Sciences, Associate Professor
National University of Shipbuilding after Admiral Makarov
Ukraine, Mykolaiv
hamisek@ukr.net

The role of different types of families in the psychological development of younger schoolchildren

The influence of different types of families on the self-esteem of children of primary school age is analyzed. The main psychological signs of self-esteem in children, in families with one child, and in families with two or more children are determined. Peculiarities of self-esteem as a psychological property in children of primary school age have been determined.

Key words: *self-esteem, family, family of different types, family with one child.*

УДК 613.88

Лунева Ю. Є.
група 3551, Навчально-науковий гуманітарний інститут
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Миколаїв, Україна
uluneva30@gmail.com

Ляшко А. В.
викладач кафедри психології, філософії та соціально-гуманітарних дисциплін,
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Миколаїв, Україна
anastasiya.tkachenko88@gmail.com

Сексуальне здоров'я і старіння: аналіз змін у сексуальному житті з віком

Проаналізовано зміни у сексуальному житті людей похилого віку. Визначено певні фізіологічні та психологічні зміни які впливають на сексуальне здоров'я старших людей.

Ключові слова: *сексуальне здоров'я, похилий вік, старіння, сексуальна активність.*

Постановка проблеми. Старіння є невід'ємною частиною життя кожної людини, а разом із ним постає багато нових викликів. Одним з них є збереження сексуальної активності та задоволення від неї. У сучасному світі тема сексуального здоров'я в похилому віці табуйована, багато людей похилого віку можуть відчувати сором або збентеження обговорюючи свої сексуальні проблеми зі своїм лікарем або партнером. Також існує брак освіти та ресурсів доступних для людей похилого віку щодо питань сексуального здоров'я – це може призвести до нерозуміння того як підтримувати хороше сексуальне здоров'я в похилому віці.

Мета і завдання дослідження. Проаналізувати психологічні та фізіологічні чинники які впливають на сексуальне здоров'я людей похилого віку.

Актуальність роботи. У сучасному світі важливість сексуального здоров'я у літньому віці не береться до уваги, а інформації на цю тему бракує. Люди похилого віку соромляться відкрито говорити про проблеми в сексуальному житті, що призводить до проблем з сексуальним здоров'ям.

Основні здобутки дослідження. Сексуальна близькість серед літніх людей – тема, про яку люди мало говорять. Мовчання, на думку експертів, сприяє розквіту

помилок, включаючи широко поширену думку про те, що люди похилого віку втрачають інтерес до сексу і є або повинні бути асексуальними [1].

Проблема сексуальних стосунків у старості досить складна і малодосліджена. Відомо, що відкритий інтерес до сексу знижується після 50 років. Частково це зумовлене громадською думкою, за якою секс вважається прерогативою молодих, а старих людей, які хочуть мати сексуальні стосунки, здебільшого сприймають з насмішкою.

Складність дослідження сексуальності у старості спричинена ефектом Когорти, який проявляється у тому, що літнім людям незвично розмовляти про секс. Та відомо, що сексуально активні люди похилого віку відчувають досить велике задоволення незалежно від того, який вид сексу собі дозволяють [2].

На жінок після 45 чекає клімакс, або менопауза – період, коли менструації припиняються, і жінка перестає бути фертильною (не може завагітніти і народити дітей).

На перших стадіях періоду менструації ще є, але цикл подовжується, а овуляція може бути не завжди. Також під час менопаузи жінки стикаються із «приливами» – відчуттям жару в районі обличчя, шиї, грудей та сильним потовиділенням, – пришвидшеним серцебиттям, різкими змінами настрою та перепадами тиску.

У цей період відбуваються зміни і в інтимному житті: лібідо знижується, і змазки також виділяється менше. Природної змазки в цей період може бракувати для комфортного та приємного сексу.

На чоловіків очікує віковий андрогенний дефіцит, який ще називають чоловічим клімаксом, або адропаузою. Андропауза зазвичай настає в середньому після 45-50 років.

У чоловіків під час андропаузи трапляються приступи роздратування, підвищується втомлюваність, виникають проблеми з концентрацією уваги та здатністю запам’ятовувати. Проявляється андропауза в зниженні рівню тестостерону, відповідно – й у зниженні лібідо. Іноді у чоловіків з віком можуть виникати проблеми з ерекцією та сім’явиверженням. З такими проблемами якість

сексу також погіршується [3].

Існують міфи і хибні уявлення, пов'язані зі старінням і сексуальністю, які принижують можливості пенсіонерів відкрито говорити з сім'єю, друзями і медичними працівниками про такі речі. Все це обмежує їхній доступ до сексуальної освіти, охорони здоров'я і, власне, сексуальних прав. Перший міф говорить, що пенсіонери не такі сексуально привабливі і бажані, як молоді люди. Хоч 80-річні чоловік чи жінка мають не багато шансів привабити 18-річних, у них досить впевнені можливості серед однолітків. Більш важливо те, що він чи вона можуть відчувати більшу сексуальну впевненість і привабливість, ніж вони відчували в молодшому віці.

Другий міф про те, що пенсіонери не цікавляться сексом і не мають плотських бажань. Опитування дійсно підтверджують, що з віком сексуальний інтерес, бажання і поведінка можуть скоротитися впродовж життя. Втім, 80% жінок старших 57 років говорили про зацікавленість до сексу. Але менше двох третин опитаних вважають його «важливим» і менше, ніж половина говорили, до займалися сексом впродовж попереднього року. Однак, реальність в тому, що ці тенденції не універсальні для всіх старших людей. Результати одного з останніх опитувань показали, що 39% чоловіків і 17% жінок віком 75-85 років сексуально активні.

Інший міф говорить, що здоров'я старших людей настільки чутливе, що сексуальна активність для них небезпечна. Але це не правда у багатьох випадках. Дослідження показали, що здорові пенсіонери найчастіше займаються сексом. Навіть наявність хронічних хвороб не причина стримуватися. Приміром, в 2012 р. Американська асоціація серця оприлюднила ґрунтовні рекомендації щодо сексуальної активності для пацієнтів з певними серцево-судинними проблемами. В них було вказано, що людям варто проконсультуватися з лікарем, але не відмовлятися зовсім від сексу [4].

Висновки. Сексуальне здоров'я для людей похилого віку є важливою складовою загального здоров'я людини. Незважаючи на те, що зміни в організмі літніх людей можуть впливати на сексуальну активність, старість не є перешкодою

для задоволення від інтимного життя. Треба розуміти, що сексуальні потреби можуть залишатися актуальними на протязі всього життя і їх задоволення може впливати на загальний стан здоров'я та настрою.

Джерела і література

1. Чи існує сексуальне життя у тих кому за 70. *Кадровое агентство по подбору сиделок – компания по найму сиделок «Добро людям».* URL: https://dobroyou.com/ua/blogs/seksualnaya-jizn-za-70 (дата звернення: 19.03.2023).

2. Старість як етап онтогенезу. *StudFiles.* URL: https://studfile.net/preview/5456787/page:7/ (дата звернення: 19.03.2023).

3. Ампілогова А. Секс у 60+. Що буде з нашим сексуальним життям на пенсії?. *bit.ua Медіа про життя і технології в ньому.* URL: https://bit.ua/2020/07/seks-v-60/ (дата звернення: 20.03.2023).

4. Сексуальна активність йде на користь здоров'ю пенсіонерів. *Новини України – останні новини України сьогодні – УНІАН.* URL: https://www.unian.ua/health/intimacy/10376343-seksualna-aktivnist-yde-na-korist-zdorov-yu-pensioneriv.html?utm_source=unian&utm_medium=read_more_news&utm_campaign=read_more_news_in_post (дата звернення: 20.03.2023).

Luneva Y. E.

group 4551, Education and Research Institute of Humanities

Admiral Makarov National University of Shipbuilding

Mykolaiv, Ukraine

uluneva30@gmail.com

Lyashko A. V.

Lecturer of the Department of Psychology, Philosophy and Social and Humanitarian Disciplines

Admiral Makarov National University of Shipbuilding

Mykolaiv, Ukraine

anastasiya.tkachenko88@gmail.com

Sexual health and ageing: analysis of changes in sexual life with age

Changes in the sexual life of older people are analysed. Certain physiological and psychological changes that affect the sexual health of older people are identified.

Key words: *sexual health, old age, ageing, sexual activity.*

УДК 316.62:355.01

Маркіна М.С.
Міжнародна економіка-4
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Миколаїв, Україна
mariamarkina2002@gmail.com
Коренєва Ю.П.
кандидат психологічних наук, доцент соціально-гуманітарних дисциплін
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Миколаїв, Україна
jkoreneva@ukr.net

Вплив війни в Україні на поведінку людини у стосунках

В статі досліджено вплив війни в Україні на відношення до партнера та поведінку у стосунках. Розглянуто варіанти змін у стосунках під час війни. Виявлено причини розставання пар під час війни. Запропоновано поради для збереження стосунків в кризовій ситуації.

Ключові слова: війна, стосунки, апатія, зближення, розтавання, актуалізація проблем, ресурс.

Постановка проблеми. Під час війни люди можуть переживати глибинні кризи. Якщо, наприклад, були проблеми зі здоров'ям, на фоні сильного стресу самопочуття може погіршитися. Або якщо були слабкі місця в ментальному аспекті, то вони зазвичай яскраво проявляються у такій ситуації. Наприклад, якщо попередній життєвий досвід людини був складним, війна підіймає на поверхню минулий біль та множить його на війну. Це позначається на всіх сферах життя, в